ECLI:LV:KURT:2023:0228.19210033023.1.S
Krimināllieta Nr. 19210033023

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2023.gada 28.februārī

Kurzemes rajona tiesa,
tiesnesis Renars Jūrmalis
prokurore Ieviņa Pickaine

atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ vadīja transportlīdzekli bez atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas), atrodoties alkohola ietekmē, šādos apstākļos:

/datums/ap plkst.17:20 /pers. A/, atrodoties alkohola ietekmē, - alkohola koncentrācija izelpā 1,5 promiles, bez atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas), vadīja transportlīdzekli automašīnu Mazda 6, ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, pa autoceļu /vieta/, virzienā no /vieta/ uz /vieta/ pusi līdz apmēram 100 metrus no /vieta/ tika aizturēts.

Ar šādām savām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu**.**

Motīvu daļa

[2] Apsūdzētais /pers. A/ tiesas sēdē savu vainu noziegumā atzina pilnībā, izdarīto nožēloja. Lūdza neveikt pierādījumu pārbaudi lietā, ir izskaidrotas un saprotamas pierādījumu pārbaudes neveikšanas sekas.

[2.1] Prokurore Ieviņa Pickaine pievienojās viedoklim par pierādījumu pārbaudes neveikšanu.

[3] Pārbaudot lietas materiālus, tiesai nav šaubu par apsūdzētā vainu inkriminētā nozieguma izdarīšanā, un ņemot vērā procesa dalībnieku viedokli, tiesa, izskaidrojot pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu, nolemj pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā neveikt. Tiesa uzskata, ka apsūdzētā vaina viņam izvirzītajā apsūdzībā ir pierādīta pilnībā, viņa darbības pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas ir kvalificētas pareizi un viņš ir sodāms. Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 527.panta trešajai daļai, šajā gadījumā pierādījumu analīze un to uzskaitījums nav nepieciešams.

[4] Nosakot sodu tiesa vadās no Krimināllikuma 35. un 46.panta - ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētā personību, viņa atbildību ietekmējošos apstākļus.

[5] Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu, /pers. A/ ir izdarījis mazāk smagu noziegumu.

[6] Par apsūdzētā /pers. A/ personību pirmstiesas kriminālprocesā iegūtas ziņas, ka viņš ir pašnodarbinātais, apgādībā esošu personu nav.

[6.1] /pers. A/ iepriekš vairākas reizes sodīts:

1) /datums/Kurzemes apgabaltiesā pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas, sodu nosakot saskaņā ar 55.panta pirmo daļu, ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 7 mēnešiem nosacīti, ar pārbaudes laiku uz 2 gadiem. Nolēmums stājies spēkā /datums/Sodāmība dzēsta /datums/

2) /datums/Liepājas tiesā pēc Krimināl kodeksa 139.panta piektās daļas, saskaņā ar 50.panta piekto un 55.panta pirmo daļu, ar brīvības atņemšanu uz 3 gadiem nosacīti, ar pārbaudes laiku uz 3 gadiem. Nolēmums stājies spēkā /datums/Sodāmība dzēsta /datums/

3) /datums/Kurzemes apgabaltiesā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, saskaņā ar 51.panta pirmo daļu, ar brīvības atņemšanu uz 3 gadiem nosacīti, ar pārbaudes laiku uz 3 gadiem, un naudas sodu 120 Ls apmērā. Nolēmums stājies spēkā /datums/Sodāmība dzēsta /datums/

4) /datums/Liepājas tiesā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, ar naudas sodu 540 Ls apmērā, transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz 2 gadiem 3 mēnešiem. Nolēmums stājies spēkā /datums/Sodāmība dzēsta /datums/

5) /datums/Kurzemes rajona tiesā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, ar piespiedu darbu 100 stundu apmērā, transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz 2 gadiem. Nolēmums stājies spēkā /datums/Piespiedu darbs atstrādāts /datums/Sodi izciesti un sodāmības dzēstas.

Kā arī, pašreiz divos atsevišķos kriminālprocesos /pers. A/ ir apsūdzētā statusā, kuros lietas ir nodotas iztiesāšanai tiesām.

Vairākas reizes apsūdzētais sodīts arī ārvalstīs (divas reizes /valsts/ un vienu reizi /valsts/).

/pers. A/ daudzkārt sodīts arī administratīvi (lietas 27-28.lapas), nav izpildīti vairāki piemērotie naudas sodi, sodāmības nav dzēstas.

[7] Par atbildību mīkstinošu apstākli, saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu, tiesa atzīst to, ka apsūdzētais atzīst savu vainu un izdarīto nožēlo. Apsūdzētā rīcībā atbildību pastiprinoši apstākļi netika konstatēti.

[8] Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcija paredz sodu ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar probācijas uzraudzību, vai ar sabiedrisko darbu, vai ar naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem.

[9] Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums apdraud sabiedrisko drošību transportlīdzekļu kustības un ekspluatācijas sfērā.

Krimināllikuma 262. panta sastāvs ir formāls un tas ir pabeigts ar brīdi, kad sākusies transportlīdzekļa, kuru vada persona, kurai nav transportlīdzekļa vadīšanas tiesību un kura atrodas alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē, kustība.

Krimināllatbildība par Krimināllikuma 262.pantā paredzētā nozieguma izdarīšanu iestājas neatkarīgi no vietas, kur transportlīdzeklis vadīts – pa ielu, šoseju, meža celiņu, pagalmu, uzņēmuma teritoriju utt. Kvalifikāciju tāpat neietekmē arī tas, cik ilgi transportlīdzeklis vadīts apreibinošu vielu ietekmē un kādu attālumu tas nobraucis (U.Krastiņš, V.Liholaja, D.Hamkova. Krimināllikuma komentāri. Trešā daļa. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2019, 443. lpp).

[10] Krimināllikuma 46. panta ceturtajā daļā ir noteikts, ka brīvības atņemšanas sodu par mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

[10.1] Arī Augstākā tiesa atzinusi, ka nesamērīgi mīksta soda noteikšana neveicina soda prevencijas uzdevuma izpildi, jo nenostiprina ne vainīgās personas, ne citu personu pārliecību par nepieciešamību pildīt likumus un atturēties no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas (*2011.gada 8.jūnija lēmums lietā Nr.SKK- 24/2011, 2014.gada 30.septembra lēmums lietā Nr.SKK-306/2014, 2015.gada 21.decembra lēmums lietā Nr.SKK –743/2015*).

[11] /pers. A/ trīs pēdējās sodāmības veido tieši noziedzīgi nodarījumi, kvalificēti pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas. Par šāda rakstura noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu viņš ticis sodīts /gads/., /gads/. un /gads/.gadā Latvijā, kā arī /gads/.gadā /valsts/. Kā redzams no Sodu reģistra datiem ārvalstīs /valsts/ viņš notiesāts /datums/par noziedzīgu nodarījumu pret satiksmes noteikumiem, transportlīdzekļa vadīšanu alkohola vai narkotisko vielu ietekmē par ko viņam noteikts sods 1800 *euro* apmērā, aizliegums vadīt transportlīdzekļus uz 3 gadiem, un mantas konfiskācija. Lai gan minētais spriedums nerada juridiskas sekas, saistībā ar šajā spriedumā rezolutīvajā daļā risināmajiem jautājumiem, tomēr tas tieši parāda apsūdzētā nekritisko attieksmi pret savu noziedzīgo rīcību un jebkuras valsts normatīvajiem aktiem, kas regulē ceļu satiksmi, kā arī pret sabiedrības drošību jebkurā valstī, jo arī /valsts/ tiesā /pers. A/ /datums/arī ticis notiesāts par analoga rakstura noziegumu.

[12] Lai gan nākotnē paredzētais efektīvākais soda veids likumdevēja ieskatā būtu probācijas uzraudzība, tomēr uz doto brīdi tā nav piemērojama, jo saskaņā ar Krimināllikuma Pārejas noteikumu 25.punktu, pamatsodu — probācijas uzraudzību — sāk piemērot ar /datums/pilngadīgām personām, kuras izdarījušas šā likuma 126., 130., 130.^{1}, 174., 248.^{2}, 253.^{2} un 340.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu pēc /datums/.

[12.1] Attiecībā par citiem alternatīvajiem soda veidiem, tiesa uzskata, ka apsūdzētajam par izdarītajiem noziegumiem sabiedriskā darba sods un naudas sods par noziedzīgo nodarījumu nav nosakāms, jo tie nebūtu adekvāti izdarītā nozieguma raksturam un vainīgā personībai, un neatbilstu Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā norādītajam soda mērķim. Ņemot vērā nozieguma izdarīšanas apstākļus, viņa personību raksturojošos datus, iepriekšējās kriminālsodāmības, tiesa nonāk pie secinājuma, ka /pers. A/ veidojas nihilistiska attieksme pret likumu ievērošanu. Fakts, ka jauns analoga rakstura noziedzīgs nodarījums izdarīts īsā laika periodā pēc iepriekš noteiktā soda nerada pārliecību, ka apsūdzētajam būtu radusies sapratne par šādas rīcības nepieļaujamību, tamdēļ sods /pers. A/ par izdarīto noziegumu ir nosakāms īslaicīgas brīvības atņemšanas soda veidā.

[12.2] Tiesa ņem vērā apstākli, ka /pers. A/ ir sadarbojies ar procesa virzītāju, izvēloties vienkāršotu procesa norises formu, piekrītot lietas izskatīšanai bez pierādījumu pārbaudes, un šādā veidā ar savu attieksmi ir sekmējis krimināltiesisko attiecību savlaicīgu noregulējumu. Vienlaicīgi tas nav atzīstams par patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47.panta izpratnē (Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu /datums/konference "Sodu piemērošanas politika" 8. un 12. punkts). Pie iepriekšminētā, nosakot soda apmēru, tiesa ņem vērā apsūdzētā atbildību ietekmējošos apstākļus, arī šāda rakstura noziedzīgu nodarījumu atkārtotību (to raksturu), un tiesa uzskata, ka tas nosakāms virs panta sankcijā paredzētā minimālā soda apmēra.

[12.3] Papildsoda - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas soda apmērs ir noteikts sankcijā konstantā apmērā uz laiku pieciem gadiem.

[13] Pirmstiesas izmeklēšanā /pers. A/ aizturēts no /datums/plkst. 18.35 līdz /datums/plkst. 14.55 (lietas 18. un 20.lapas), kas atbilst vienai brīvības atņemšanas dienai. Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu ieskaitāms īslaicīgas brīvības atņemšanas soda izciešanā šajā lietā. Sekojoši /datums/viņam piemērots drošības līdzeklis - dzīvesvietas maiņas paziņošana (lietas 23.lapa).

[14] Krimināllikuma 70.^{14} panta 1.^{1} daļa noteic, ka, ja izdarīts šā likuma 262. vai 262.^{1} pantā paredzētais noziedzīgais nodarījums ar transportlīdzekli, kas pieder citai personai, no noziedzīgu nodarījumu izdarījušās personas piedzen pilnu vai daļēju šā transportlīdzekļa vērtību.

[14.1] No policijas inspektores /datums/ziņojuma (lietas 12.lapa) redzams, ka transportlīdzeklim Mazda 6, ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, noteikta vidējā vērtība 1600 *euro* apmērā, kurai apsūdzētais nepiekrita tiesas izmeklēšanas laikā, paužot viedokli, ka parasti tirdzniecībā izlikta jebkura transportlīdzekļa sludinājumā ievietotā cena ir norādīta augstāka par tā reālo pārdošanas cenu.

[14.2] Saskaņā ar procesuālo regulējumu, paredzētu Kriminālprocesa likuma 364.panta pirmo un otro daļā, - mantu, kurai tiek uzlikts arests, novērtē pēc apvidū esošajām cenām, ņemot vērā to nolietojuma pakāpi. Ja nepieciešams, mantas vērtības noteikšanai pieaicina speciālistu. Mantas vērtību nosaka aresta uzlikšanas brīdī.

[14.3] No VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija" Informatīvās sistēmas izdrukas redzams, ka transportlīdzekļa Mazda 6, ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, ar pirmo reģistrācijas /gads/.gadu, īpašnieks nav apsūdzētais (lietas 13.lapa).

[14.4] Pirmstiesas procesā /datums/veikta transportlīdzekļa Mazda 6, ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, apskate ar tās fotofiksāciju (lietas 4.-7.lapas).

[14.4.1] No CSDD izdrukas redzams, ka automašīnai iepriekšējā gadā ir veikta tehniskā apskate, ar tās derīgumu līdz pat /datums/.

[14.4.2] No lietas materiāliem ir redzams, ka procesa virzītājs ir ieguvis informāciju, ka pats apsūdzētais ir ievietojis sludinājumu interneta portālā ss.com ar šo pašu transportlīdzekli, pats tajā norādot tā vērtību 1611 *euro* apmērā (lietas 9.-11.lapas).

[14.4.3] Pie iepriekšminētā tiesa secina, ka pats apsūdzētais jau ir paudis savu viedokli, novērtējot transportlīdzekli Mazda 6, ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, vērtībā ne mazāku par 1600 *euro*, jo citus pierādījumus apsūdzētais tiesai nav iesniedzis.

[14.4.4] Līdz ar to tiesa uzskata, ka transportlīdzekļa Mazda 6, ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, vērtība noteikta pamatoti, pēc paša apsūdzētā sniegta vērtējuma un tā piedzenama no apsūdzētā iepriekšminētajā 1600 *euro* apmērā.

[16] Procesuālie izdevumi lietā nav konstatēti.

[17] Mantas, kurai uzlikts arests, lietā nav.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā augstāk minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 523., 528., 529., 530. pantiem, tiesa

n o s p r i e d a:

atzīt par vainīgu /pers. A/ pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi un atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu, brīvības atņemšanas soda izciešanā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no /datums/plkst. 18:35 līdz /datums/plkst. 14:55, kas atbilst 1 (vienai) brīvības atņemšanas dienai.

Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 15.panta otro daļu, uzlikt par pienākumu /pers. A/ labprātīgi ierasties īslaicīgas brīvības atņemšanas

soda izciešanai Ieslodzījumu vietu pārvaldes norādītajā laikā un vietā.

/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli – dzīvesvietas maiņas paziņošana, - atstāt spēkā līdz spriedums stāsies likumīgā spēkā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 70.[14] panta 1.[1] daļu, piedzīt no /pers. A/ par labu valstij transportlīdzekļa Mazda 6, ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, vērtību 1600 *euro* (viens tūkstotis seši simti *euro*) apmērā.

Samaksai nosakāms 30 (trīsdesmit) dienu termiņš labprātīgai izpildei, skaitot no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Maksājums veicams: Valsts kase TRELLV22, konta numurs /konta numurs/. Pēc samaksas maksājuma dokumenti iesniedzami Kurzemes rajona tiesā.

Pilno spriedumu var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 (desmit) dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Pilnais spriedums sastādīts un pieejams Kurzemes rajona tiesas kancelejā no /datums/.

Tiesnesis R.Jūrmalis